

Samenvatting

Het college stemt in met het voorstel 'integraal proces visietrajecten' dat moet leiden tot het opleveren van de stadsvisie, economische visie en sociale visie in Q4 2021. Daarbij vormt de stadsvisie het overkoepelende en kaderstellende document voor de uitwerking van de economische visie en de sociale visie. Omdat veel maatschappelijke vraagstukken vragen om een integrale aanpak, worden deze drie visies gelijktijdig ontwikkeld in één integraal proces. Daarbij worden twee stadsdialogen georganiseerd om de drie visies samen vorm te geven met de stad. De Potloodschets Maastricht 2040 vormt hiervoor het inhoudelijke vertrekpunt. De potloodschets is richtinggevend en agenderend en dient als vertrekpunt om het gesprek aan te gaan over welke stad we in 2040 willen zijn.

Beslispunten

1. Instemmen met de stadsvisie als overkoepelend en kaderstellend document voor de uitwerking van de overige visies, waaronder de economische visie en de sociale visie.
2. Instemmen met het procesvoorstel om de stadsvisie samen vorm te geven met de stad aan de hand van twee stadsdialogen, en gelijktijdig ook de uitwerking van de economische en sociale visie hierin mee te nemen.
3. Instemmen met de Potloodschets Maastricht 2040 als richtinggevend document voor het dialoog- en participatieproces met de stad over de stadsvisie.
4. Instemmen met een peilingvoorstel om de gemeenteraad de gelegenheid te bieden om input mee te geven voor het proces (stadsdialogen).

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 13 april 2021:

Conform.

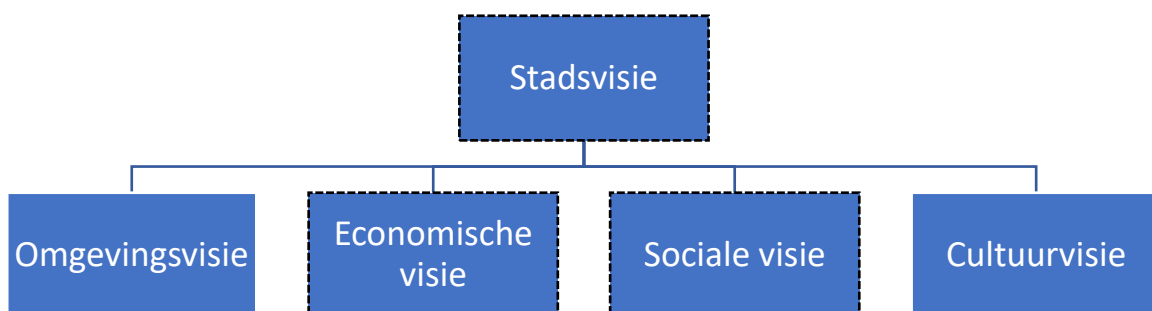

1. Aanleiding

Maastricht staat voor een aantal grote maatschappelijke uitdagingen die op de lange termijn een groot effect gaan hebben op het leven in en gebruik van de stad. De manier waarop we hier mee om gaan en invulling aan geven, is medebepalend voor de toekomstbestendigheid en aantrekkelijkheid van Maastricht. Juist in tijden van grote onzekerheid en complexiteit is het nodig om richting 2040 een stip op de horizon te zetten, waar we gericht naar toe kunnen werken. Geen blauwdruk die in beton is gegoten, maar wel een gezamenlijk en integraal perspectief voor de lange termijn met heldere doelen en uitgangspunten, op basis waarvan we nu en in de toekomst keuzes kunnen maken op weg richting 2040.

Het langetermijnperspectief van Maastricht bestaat uit vijf visies: de stadsvisie, de economische visie, de sociale visie, de cultuurvisie en de omgevingsvisie. De stadsvisie is overkoepelend en kaderstellend en daarmee leidend voor (de uitwerking van) de andere vier visies. De cultuurvisie en omgevingsvisie zijn recentelijk vastgesteld in respectievelijk 2019 en 2020. De stadsvisie, economische visie en sociale visie zijn toe aan actualisatie, omdat deze niet voldoende antwoord bieden op de maatschappelijke vraagstukken van nu.

We constateren daarbij dat steeds meer maatschappelijke vraagstukken domein overstijgend zijn. Een integrale en samenhangende aanpak is daarom van groot belang, om adequaat om te gaan met de toenemende complexiteit en verwevenheid tussen de verschillende domeinen. Diverse beleidsdilemma's moeten met elkaar in verband worden gebracht. Daarom actualiseren we drie visies gelijktijdig en in samenhang, via één integraal proces.

Figuur 1: schematische weergave vijf visies.

De stadsvisie, economische visie en sociale visie worden geactualiseerd.

2. Context

Doelstelling

Doel is om een integraal, strategisch en lange termijn beleidskader te ontwikkelen voor de gewenste ontwikkeling van Maastricht richting 2040. Dat doen we door vanuit één overkoepelend en centraal georganiseerd proces te werken aan de actualisatie van drie visies, inclusief een gecoördineerd participatieproces met inwoners en partijen. Dit moet leiden tot:

- Meer gerichte sturing op de gewenste ontwikkelrichting van de stad voor de lange termijn
- Meer aandacht voor integraliteit en onderlinge samenhang van strategische langetermijnvisies
- Betere integrale afstemming en samenwerking binnen de diverse beleidsdisciplines
- Minder onderlinge beleidsconflicten tussen verschillende visies
- Meer gerichte sturing op de doorontwikkeling van visies naar beleid en uitvoering
- Meer draagvlak in de stad voor de gekozen ontwikkelrichting en voor toekomstige samenwerking rondom maatschappelijke vraagstukken en ambities

Procesaanpak

Stap 1: opleveren procesvoorstel en potloodschets

Het integraal proces visietrajecten start met het opleveren van een uitgewerkt procesvoorstel en een Potloodschets Maastricht 2040. Deze twee producten vormen het procesmatige en inhoudelijke vertrekpunt voor het integraal proces visietrajecten. De resultaten uit de rapportage over de langetermijneffecten van corona zijn in de potloodschets meegenomen. De potloodschets is richtinggevend en agenderend en dient als vertrekpunt om het gesprek aan te gaan over welke stad we in 2040 willen zijn. Naast een richtinggevend perspectief worden vragen en dilemma's benoemd. De gemeenteraad wordt vroegtijdig betrokken door een peilingvoorstel, waardoor de raad de gelegenheid krijgt om input mee te geven voor het proces (stadsdialogen).

Stap 2: dialoog- en participatieproces & inhoudelijke uitwerking

Vervolgens wordt gestart met één centraal georganiseerd participatieproces, vanuit een samenhangend participatie- en communicatieplan. In deze dialoog met de stad wordt ook gesproken over de langetermijneffecten van corona. De potloodschets vormt hiervoor het inhoudelijke vertrekpunt. Dat doen we aan de hand van twee 'stadsdialogen', waarbij elke dialoog anders inhoudelijk wordt ingevuld.

De 1^e stadsdialoog gaat over 'dromen'. De 2^e stadsdialoog gaat over 'verdiepen en uitwerken'.

Tijdens de stadsdialogen staan vier doelen centraal:

- *Reageren* op de voorgenomen ontwikkelrichting uit de potloodschets.
- *Aanvullen* van onderwerpen die gemist worden in de potloodschets.
- *Discussiëren* over de benoemde onderwerpen, vragen en/of dilemma's.
- *Uitwerken* van mogelijke oplossingsrichtingen.

Elke stadsdialoog wordt afgerond met een concreet tussenproduct. Deze vormen als het ware de 'bijdragen van de stad' in dit visievormingsproces. Parallel hieraan worden ook inhoudelijke uitwerking van deze visies (thematisch) intern opgepakt, waarbij de potloodschets als inhoudelijk vertrekpunt geldt.

Stap 3: opleveren van de drie visies

Op basis van de potloodschets, de opbrengst uit de stadsdialogen en de inhoudelijke uitwerking worden in Q4 2021 drie visies opgeleverd: de stadsvisie, sociale visie en economische visie. Het streven is om deze drie visies als één samenhangend geheel aan de raad voor te leggen, zodat de integraliteit en samenhang wordt geborgd.

Uitgangspunten dialoog- en participatieproces

1. *Kwaliteit boven kwantiteit.* We gaan niet voor véél participatiemomenten en mogelijkheden, maar voor twee goede en diepgaande momenten en mogelijkheden: de stadsdialogen.
2. *Iedereen kan meedoen, geen maatwerk, geen uitzondering.* Alle inwoners en organisaties van Maastricht zijn welkom om mee te doen. Iedere partij levert input via deze twee stadsdialogen. We organiseren tijdens het ontwikkelingsproces geen aparte momenten voor aparte groepen. Uiteraard vindt de besluitvorming van de visies plaats via de reguliere besluitvormingsprocedure met de raad (stadsronde, raadsronde, raadsvergadering).
3. *Helderheid en verwachtingsmanagement.* We communiceren tijdig en open over het feit dat participatie tijdens het ontwikkelingsproces zich beperkt tot twee stadsdialogen. We communiceren tijdens het proces zorgvuldig welke stappen we zetten en wanneer mensen mee kunnen doen. Deelnemers worden tijdig uitgenodigd via verschillende kanalen. Daarbij communiceren we continu dat we luisteren naar alle deelnemers in het proces maar dat niet alle input automatisch kan worden overgenomen in de visies.
4. *Integraal.* Het participatieproces sluit aan op de beleving van onze inwoner. We praten over de toekomst van Maastricht richting 2040. Daarbij communiceren we dat we samen met de stad willen werken aan een nieuwe stadsvisie (hoofdboodschap) en daarbij ook de uitwerking van de economische en sociale visie meenemen. De resultaten uit de

stadsdialogen vertalen we naar onze visies. We communiceren over thema's, niet over beleidsvelden.

Planning

Mijlpaal	Datum
Collegebesluit procesvoorstel	6 april 2021
Peilingvoorstel	April 2021
1 ^e stadsdialoog: 'dromen'	Juni 2021
2 ^e stadsdialoog: 'verdiepen en uitwerken'	September 2021
Besluitvorming stadsvisie, economische visie en sociale visie	December 2021

3. Gewenste situatie

Een integraal, strategisch langetermijnperspectief op de gewenste ontwikkeling van Maastricht richting 2040, bestaande uit vijf kaderstellende visiedocumenten te weten: stadsvisie, omgevingsvisie, economische visie, sociale visie en cultuurvisie. Tezamen vormen zij het langetermijnperspectief voor de stad van waaruit overige beleidsproducten, projecten en maatregelen van de gemeente Maastricht kunnen worden vormgegeven en uitgevoerd. De stadsvisie is daarbij leidend voor de keuzes en uitwerking in de vier overige visies.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Doel is een duurzame lange termijnontwikkeling van Maastricht, die bijdraagt aan een aantrekkelijke en toekomstbestendige stad waar inwoners gelukkig, gezond en veilig kunnen leven. Deze aanpak draagt hiertoe bij vanwege de focus op de lange termijn en integrale opzet. Duurzaamheid wordt daarbij niet als apart thema behandeld, maar als een kernwaarde benoemd en als rode draad in de visies verweven. Het thema gezondheid is tevens expliciet geagendeerd in de potloodschets.

5. Effect op de openbare ruimte

De drie visies hebben (samen met de cultuurvisie en omgevingsvisie) invloed op de toekomstige inrichting, gebruik en beheer van de openbare ruimte. De visies vormen hiervoor het langetermijnperspectief dat wordt vertaald in meer tactische en operationele beleidsproducten, projecten en maatregelen.

6. Personeel en organisatie

Dit collegevoorstel heeft geen directe impact op de gemeentelijke organisatie. De ontwikkeling van de drie visies wordt met de huidige capaciteit gerealiseerd. Toekomstige nieuwe opgaven en ambities zoals deze in de definitieve visies worden beschreven, hebben mogelijk wel een impact op de inzet van bestaande capaciteit en inzet van middelen voor de komende jaren.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

Niet van toepassing.

8. Financiën

Het opstellen van de drie visies wordt met de huidige capaciteit gerealiseerd en binnen de ter beschikking gestelde middelen voor de betreffende visies.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing.

10. Participatie tot heden

Dit collegevoorstel gaat uit van één integraal proces met twee stadsdialogen met de stad dat leidt tot drie visies. De Potloodschets Maastricht 2040 geldt als inhoudelijk vertrekpunt voor de dialoog met de stad. Deze potloodschets is ontwikkeld door de strategen van het ambtelijk apparaat, waar alle relevante beleidsdisciplines in vertegenwoordigd zijn. Daarnaast is de notitie aangescherpt na reacties vanuit het directieteam en het MT Strategisch Beleid en Ontwikkeling.

11. Voorstel

1. Instemmen met de stadsvisie als overkoepelend en kaderstellend document voor de uitwerking van de overige visies, waaronder de economische visie en de stadsvisie.
2. Instemmen met het procesvoorstel om de stadsvisie samen vorm te geven met de stad aan de hand van twee stadsdialogen, en gelijktijdig ook de uitwerking van de economische en sociale visie hierin mee te nemen.
3. Instemmen met de Potloodschets Maastricht 2040 als richtinggevend document voor het dialoog- en participatieproces met de stad over de stadsvisie.
4. Instemmen met een peilingvoorstel om de gemeenteraad de gelegenheid te bieden om input mee te geven voor het proces (stadsdialogen).

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na vaststelling van het voorstel wordt gestart met de voorbereiding van de twee stadsdialogen, die plaatsvinden vlak voor en vlak na het zomerreces. Parallel hieraan wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de drie visies. Doel is om de drie visies gelijktijdig in Q4 2021 voor te leggen aan de gemeenteraad. Op deze wijze wordt de onderlinge samenhang optimaal zichtbaar met als doel een integraal, strategisch en langetermijnperspectief voor de ontwikkeling van Maastricht richting 2040.